

Endringene i permitterings- og dagpengeregelverket

Følgende midlertidige endringer i regelverket knyttet til permitteringer trådte i kraft fra fredag 20. mars:

Lønn

- Permitterte sikres 100 % lønn inntil 6G fra dag 3 til og med dag 20. 6 G utgjør 599 148 kroner (Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2019 = kr 99 858. Arbeidstakere vil få etterbetalt mellomlegget når de tekniske løsningene er på plass og NAV har behandlet søknaden. De som var permittert og fortsatt mottok lønn fra arbeidsgiver, gikk over på ny ordning fra og med 20. mars.

Arbeidsgiverperioden

- Arbeidsgiverperioden (dagene da arbeidsgiver betaler full lønn til den permitterte) reduseres fra 15 til to dager. Staten tar deretter over inntektssikring av den permitterte. Det betyr at arbeidsgivere som allerede har betalt to eller flere dager med lønnsplikt ved ikrafttredelsen, slipper flere dager med lønnsplikt. Ikrafttredelsen er 20. mars. Staten tar over betalingsansvaret fra og med 20. mars.

Dagpenger permitterte og ordinært ledige

- Dagpenger for permitterte og dem som blir ordinært ledige, oppjusteres og skal utgjøre 80 % av dagpengegrunnlaget opp til 3G og 62,4 % av den delen av dagpengegrunnlaget som er mellom 3G og 6G.
- Den nedre inntektsgrensen for rett til dagpenger senkes til 0,75G siste 12 måneder eller 2,25 G siste 36 måneder. Reglene vil gjelde både permitterte og arbeidsledige.

Ventetid oppheves

- Bestemmelsen om tre dagers ventetid før dagpengeutbetalingene starter, oppheves. Dermed slipper de som blir permittert å gå tre dager uten inntekt. Endringen gjelder også dem som blir oppsagt og må søke om dagpenger.

Endrer krav til minimum ledighet

- Kravet til redusert arbeidstid for rett til dagpenger endres fra minimum 50 %, til minimum 40 %. Endringen innebærer at for eksempel en fulltidsansatt som permitteres kun to arbeidsdager i uken, får rett til dagpenger. Ved å tilrettelegge for mer bruk av «rullerende permitteringer» blir den økonomiske byrden på den enkelte ansatte lavere.

Dagpenger gis i påsken – søknadsfritak

- Regjeringen opphever særregler slik at permitterte får dagpenger i påsken. Endringen innebærer at dagpenger ved permittering vil løpe som normalt, selv om det er høytid. De permitterte trenger ikke foreta seg noe og kan fylle ut meldekort som vanlig. Arbeidsgivere trenger ikke lenger søke om dispensasjon fra særregelen knyttet til permitteringer i høytidene.

Lærlinger sikres lærlingelønnen

- Lærlinger som mister lærlingplassen i forbindelse med virusutbruddet, sikres en inntekt på nivå med lærlingelønnen.

Statlige tilskudd, lån og garantier

Lånegaranti for lån til små og mellomstore bedrifter

Staten etablerer en statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter. Ordningen innebærer at staten garanterer for 90 prosent av beløpet i nye lån på inntil 50 millioner kroner. Garantiordningen får en total ramme på 50 milliarder kroner. Bankene betjener selv ordningen, og innvilger lån til sine lånekunder.

Regjeringen foreslår å gjenopprette Statens obligasjonsfond med en ramme på inntil 50 milliarder kroner. Tiltaket er rettet mot større norske selskaper, uavhengig av bransje, og skal forvaltes av Folketrygdfondet.

Les mer på: revisorforeningen.no/fag/koronakrisen-konsekvenser-og-tiltak/

Innovasjon Norge – justerer tilskudd, lån og garantier

Innovasjon Norge justerer sine tilbud for å møte endrede behov i næringslivet som følge av koronapandemien. Det gjelder både tilskudd, lån og garantier.

Det er også gjort noen endringer i SkatteFUNN-ordningen i forbindelse med koronakrisen. Blant annet vil SkatteFUNN-prosjekter som er igangsatt og blir forsinket som følge av situasjonen, be om ett års forlengelse.

Les mer på: www.innovasjon Norge.no/no/om/nyheter/2020/

Ytelser for selvstendig næringsdrivende og frilansere

- Det innføres en midlertidig ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som mister hele eller deler av inntektsgrunnlaget sitt som en følge av koronapandemien. Disse får en kompensasjon der dekningsgraden er om lag 80 % av gjennomsnitt av siste tre års inntekt begrenset oppad til 6G. Kompensasjonen dekkes fra og med 17. dag etter at inntektsbortfallet inntraff.
- Aktivitetskrav i sosiale ytelser stilles i bero inntil videre.
- Tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden slik at manglende avklaring ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mot-takerne.

Endring skatteregler

Tvangsmulkt midlertidig stoppet for Skattemelding

Ved for sent innlevert skattemelding for personlig næringsdrivende og aksjeselskap vil tvangsmulkt midlertidig stoppes. Innleveringsfristen er 31. mai.

Skatteetaten viser også til muligheten for å søke om utsettelse innen 31. mai.

Tilbakeføring av underskudd mot beskattet overskudd i 2018/2019

Selskaper får en midlertidig mulighet til å tilbakeføre inntil 30 millioner kroner av selskapsunderskudd i 2020 mot beskattet overskudd de to foregående årene. Skatteverdien av underskudd i 2020 vil bli utbetalt til bedriftene ved skatteoppgjøret i 2021. Dette vil bli gjennomført slik at skatteverdien av underskudd i 2020 som faller innenfor vilkårene, vil bli utbetalt til bedriftene ved skatteoppgjøret i 2021. Beregningen og utbetalingen vil skje automatisk. Selskaper som ikke ønsker å være omfattet av ordningen, må be om det i forbindelse med innleveringen skattemeldingen for 2020.

Utsatt formuesskatt hvis negativt årsresultat i 2020

Personlige eiere skal få mulighet til å benytte en midlertidig ordning med utsatt betaling av formuesskatt på virksomhetsformue for inntektsåret 2020. Ordningen gjelder personlige skattytere som eier regnskapspliktig virksomhet med negativt årsresultat for inntektsåret 2020.

Skattyter kan søke om ett års utsatt innbetaling av formuesskatten for inntektsåret 2020 når den forfaller til betaling i 2021.

Personlige eiere kan søke om fritak for betaling av forskuddstrekk og forskuddsskatt i 2020 knyttet til slik virksomhetsformue. Dette vil gi umiddelbar likviditetshjelp til eiere av bedrifter som oppfyller nærmere bestemte kriterier.

Bruk av kassasystemet ved utkjøring av matvarer mv.

Salg til personer som får varer levert på døren, kan registreres som kontantsalg på kassasystemet i tilfeller der varene skannes på grunnlag av innsendt bestilling fra kunden.

Som følge av koronapandemien er det behov for å iverksette ordninger med utkjøring av matvarer mv. til personer som ikke selv oppsøker forretningsstedet. Skattedirektoratet har i en konkret sak lagt til grunn at slikt salg kan registreres på kassasystemet og behandles som kontantsalg, selv om betaling finner sted først ved levering hos kunden.

Åpner opp for fri kredittsjekk

Krisetilstander i norsk næringsliv gjør at Bisnode åpner opp sin kredittdatabase for fri tilgang i fire uker uten videre forpliktelser. Mer informasjon og registrering på: respons.bisnode.no/gratis-bisnode-creditpro-4-uker.

Kompensasjonsordning til kultur, frivillighet og idrett

Det er opprettet en kompensasjonsordning for kulturlivet som vil utgjøre cirka 300 millioner kroner, og en tilsvarende for idretten og frivilligheten for øvrig på cirka 600 millioner kroner. Ordningen er ment å kompensere for bortfall av inntekter fra billettsalg og deltakeravgifter, samt merutgifter som følge av at arrangementer må avlyses eller utsettes på grunn av koronaviruset.

Ordningene vil forvaltes av henholdsvis Kulturrådet og Lotteri- og stiftelsestilsynet, med den tekniske løsningsen for begge ordninger i Lotteri- og stiftelsestilsynet. I første omgang skal ordningen kompensere for arrangementer som skulle blitt avholdt mellom 5. mars og ut april.

Mer informasjon finnes på sidene til kulturrådet (kulturradet.no) og Lotteri- og stiftelsestilsynet

(lottstift.no/nb/informasjon-om-kompensasjonsordningen-til-idrett-frivillighet-og-kultur/)

Endrede betalingsfrister – skatt, mva, arbeidsgiveravgift

For å avhjelpe bedriftenes likviditetssituasjon er det vedtatt at en rekke betalingsfrister for skatt skal utsettes.

De nye fristene er:

Forskuddsskatt

- Forskuddsskatt for personlige skattytere med forfall 15. mars utsettes til 1. mai. Det er ikke nødvendig å søke om utsatt frist. Dersom du har innbetalt forskuddsskatten, og du ønsker å få den tilbakebetalt, må du ta kontakt med din lokale skatteoppkriver for tilbakebetaling.
- Forskuddsskatt for selskaper som forfaller 15. april, utsettes til 1. september.

Arbeidsgiveravgift

- Betalingsfrist for arbeidsgiveravgift som forfaller 15. mai, utsettes til 15. august.

Merverdiavgift

- Betalingsfrist for mva som forfaller 14. april, utsettes til 10. juni. Dette gjelder ikke for primærnæringen. Merk også at det ikke er gjort endringer i reglene om når skattemelding for merverdiavgift skal leveres eller i omfanget av opplysningsplikten, se nedenfor.
- Skatteetaten vil ikke ilegge tvangsmulkt ved for sent levert mva-melding. Det betyr at Skatteetaten ikke vil sanksjonere hvis mva-meldingen leveres for sent. Ordningen er midlertidig og gjelder for meldinger som har forfall fra mars og til og med 10. juni. Det betyr at det ikke ilegges tvangsmulkt ved for sen levering av 1. termin (frist 14. april) og 2. termin (frist 10. juni).
- Det skal heller ikke ilegges tvangsmulkt for de som leverer en gang i året, års-termin (frist 10. mars) og årsoppgave for primærnæring (frist 14. april).

Finansskatt

- Fristen for innbetaling av lønnsdelen av finansskatt 2. termin utsettes fra 15. mai til 15. august 2020.

Rentebegrensingsregelen – revisors plikter

Skattedirektoratet har publisert en uttalelse som omhandler revisors plikter ved godkjenning av skattyters anvendelse av den balansebaserte unntaksregelen tilknyttet rentebegrensingsregelen, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd.

Skattedirektoratet spesifiserer at revisors attestasjon av RF-1509 omfatter en «revisjon» samt noen angitte «avtalte kontrollhandlinger»:

- Revisors godkjenning omfatter revisjon av:
  - selskapsregnskap, eventuelt konsolidert balanseoppstilling for den norske delen av konsernet, jf. åttende ledd bokstav e
  - omarbeider til samme regnskapsregler og verdsettelsesprinsipper, jf. åttende ledd bokstav c
  - justeringer, jf. åttende ledd bokstav d
- Revisors godkjenning omfatter at revisor skal kontrollere om:
  - selskapet mv. (eventuelt norsk del av konsernet) er konsolidert linje for linje inn i konsernregnskapet
  - konsernregnskapet er utarbeidet etter ett av de aksepterte regnskapspråkene
  - konsernregnskapet er utarbeidet av det øverste selskapet som kan utarbeide konsernregnskap
  - konsernregnskapets revisjonsberetning er uten forbehold eller presisering som kan ha betydning for konsernets egenkapitalandel

Prinsipputtalelsen utdyper kravene og gir ytterligere veiledning.

Koronakrisen på www.revisorforeningen.no

Koronakrisen medfører store og uoversiktlige konsekvenser for samfunnet, for bedrifter og enkeltpersoner. I dagene og ukene som kommer vil det oppstå utfordringer både hos våre klienter og i egen virksomhet, som må håndteres.

På våre nettsider (www.revisorforeningen.no/fag/koronakrisen-konsekvenser-og-tiltak/) finnes omtale av tiltak, veiledning, eksempler og linker til relevant informasjon. Sidene blir løpende oppdatert.

Medlemmer i Revisorforeningen kan stille spørsmål via spørretjenesten, (www.revisorforeningen.no/fag/sporretjenesten).

Fri tilgang til Revisjon og Regnskap for alle

I den litt spesielle tiden som vi er i akkurat nå, ser vi at flere enn våre abonnenter har behov for fagartikler innen mange områder. I en periode fremover gjør vi derfor alt innhold i Revisjon og Regnskap på www.rev-regn.no, inkludert arkiv tilbake til 2003, fritt tilgjengelig for alle.

I arkivet finnes alle utgaver av tidskriftet tilbake til nr. 5-2003. Du kan søke i fritekst, etter emne eller på forfatter.

Merverdiavgift på e-handel (VOEC)

Fra 1. april skal utenlandske leverandører av varer med lav verdi (under 3000 kroner) kreve inn merverdiavgift på salg til privatpersoner.

Skatteetaten har gitt ut informasjon om den nye forenklete registreringsordningen for utenlandske tilbydere av varer med lav verdi (under 3000 kroner) til forbrukere i Norge.

For å lette implementeringen av den nye ordningen er det innført ytterligere forenklinger for nettbutikker og markedsplasser i en overgangsperiode. Disse overgangsbestemmelsene vil bidra til gradvis å integrere alle nettbutikker og e-markedsplasser i VOEC-systemet.

Det midlertidige tiltaket består av to elementer:

- En gradvis implementeringsperiode for nettbutikker og e-markedsplasser
- Et midlertidig deklarasjonsfritak for varer med en verdi under 350 kroner

Les mer på: skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/avgifter/mva/utland/e-handel-voec/

Bokføringsplikt etter bokføringsloven § 2 annet ledd

Skattedirektoratet har uttalt seg om rekkevidden av bokføringsplikten for virksomheter som ikke er årsregnskapspliktige.

Skattedirektoratet kommer til at bokføringsplikten for virksomheter som ikke er årsregnskapspliktige er begrenset til aktiviteter/virksomhetsområder som er av betydning for den pliktige regnskapsrapporteringen.

I praksis må virksomheten føre særskilt regnskap for den bokføringspliktige delen. Dersom det **ikke** føres særskilt regnskap, skal all bokføring skje iht. bokføringsregelverket.

Regnskapstreff i Sør 2020

Det er planlagt Regnskapstreff i Sør 4. og 5. juni på Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder. Grunnet situasjonen med korona, vil det rundt påske tas stilling til eventuell omberamning av arrangementet.

Les mer på: www.uia.no/om-uia/fakultet/handelshoeyskolen-ved-uia/regnskapstreff-i-soer

Tematilsyn hvitvaskingsloven

Finanstilsynet gjennomfører et tilsyn med etterlevelsen av hvitvaskingsloven i revisjons- og regnskapsførerforetak.

Finanstilsynet har innhentet opplysninger fra 62 revisjons- og regnskapsførerforetak. De vil nå gjennomføre stedlig tilsyn hos 21 av disse foretakene. Finanstilsynet regner med å være ferdig med dette innen utgangen av april 2020.

Varsel om tilsynet ble sendt ut til revisorene og regnskapsførerne i januar. Finanstilsynet har innhentet:

- En liste over alle kunder (revisjon, regnskapsføring, rådgivning)
- Foretakets virksomhetsinnrettede risikovurdering
- En fullstendig oversikt over alle foretakets hvitvaskingsrutiner og eventuelle sjekklister
- En redegjørelse for hvilke opplærings tiltak som ble gjennomført i 2019

LUNCH

Bonus for varekjøp utbetalt via et mellomledd

Bonus for varekjøp utbetalt via et mellomledd (kjedeforening, medlemsforening e.l.) kan avgifts- og bokføringsmessig håndteres på samme måte som formidling av varer og tjenester.

Skattedirektoratet har vurdert den avgiftsmessige behandlingen av bonus for varekjøp utbetalt via et mellomledd (kjedeforening, medlemsforening e.l.). Det er også vurdert hvordan bonus kan dokumenteres for at kjøper og selger skal kunne bokføre bonus med virkning for avgiftsoppgjøret.

Skattedirektoratet har kommet til at reglene om formidling kan anvendes ved fakturering av bonus som nevnt. Salgsdokumentene (kreditnotaene) mellom partene må da tilpasses iht. dette. Når mellomleddet utsteder kreditnota til medlemmene på vegne av leverandørene, må det fremgå hvilken leverandør dette gjelder, med angivelse av navn og organisasjonsnummer etterfulgt av bokstavene MVA, jf. bokføringsforskriften § 5-1-2 annet ledd. Det forutsettes at mellomleddet oppbevarer dokumentasjon som viser hvordan mottatt bonus fra leverandørene fordeles på medlemmene, som del av sin dokumentasjon for bokføringen av bonus til medlemmene. Mellomleddet skal ikke resultatføre bonusen, men føre denne over balansen.

Leveringsfristene er ikke utsatt

Selv om det er gitt utsettelse med betaling, er leveringsfristene for de ulike skattemeldingene ikke utsatt. Dette gjelder også A-meldingen.

Skattemeldinger som fortsatt skal leveres 14. april, er:

- Merverdiavgift; innlevering av mva-meldingen
- Mva-kompensasjon; innlevering av kompensasjonsmeldingen
- Primærnæringen; innlevering av mva-meldingen

Arbeidsgiveravgift og a-meldingen

Tvangsmulkt midlertidig stanset

- Tvangsmulkt i a-ordningen er midlertidig stanset, i første omgang for a-melding med leveringsfrist 5. mars.

Frist

- Fristen for å rapportere a-melding vil fremdeles være den 5. hver måned. Hvis den 5. er helg eller helligdag, er fristen første virkedag etter.
- Husk at det er viktig at a-meldingen blir levert – opplysningene brukes blant annet i behandling av krav om sykepenger og dagpenger fra NAV.

Arbeidsgiveravgiften redusert

- 19. mars ble det foreslått at arbeidsgiveravgiften skal senkes med fire prosentpoeng for alle soner. Endringen gjelder for 3. termin med betalingsforfall 15. juli. For å kompensere for foretakene i sone 5 (0-sonen) skal det gis en kompensasjon på 250 millioner kroner.

Rapporteres etter vanlige satser

- Arbeidsgivere skal ikke gjøre endringer i rapporteringen av arbeidsgiveravgift i a-meldingen. Fortsett å rapportere etter vanlige satser. Har du allerede sendt a-melding for mars, skal du heller ikke gjøre noe.

Ny styreleder ved Norges Handelshøyskole

Tidligere administrerende direktør i Deloitte, Aase Aamdal Lundgaard har av Kunnskapsdepartementet blitt oppnevnt som ny styreleder ved Norges Handelshøyskole (NHH).

Utviklingen i Skatteetatens etterkontroller

Andelen av kontrollerte selskaper og næringsdrivende sank fra 12,9 prosent i 2010 til 5,7 prosent i 2018. Nye tall viser at det i samme periode var om lag en halvering av antall etterkontroller (avdekking, oppfølging og undersøkelse) fra ca. 7 000 til litt over 3 500.

Antall oppgavekontroller merverdiavgift sank fra om lag 20 800 til 10 300 mens antall av såkalt utvidet kontroll under likningen sank fra om lag 33 000 til litt under 14 000. Det var imidlertid en økning i antall arbeidsgiverkontroller, fra om lag 9 000 til 10 900.

Dette ifølge tall fremlagt av Finansministeren 17. februar 2020.

Nye engasjementsbrev for revisorbekreftelser og rådgivning

Revisorforeningen ga i september ut et helt nytt eksempel på engasjementsbrev for revisjonsoppdrag og har fulgt opp med nye engasjementsbrev for oppdrag om revisorbekreftelser og rådgivningsoppdrag. Eksemplene vil være et godt utgangspunkt for å bestemme vilkårene for slike oppdrag, men det er ikke noen plikt til å bruke eksemplene.

Engasjementsbrevet for oppdrag om revisorbekreftelser

Eksempelet er ment for bruk på oppdrag om enkeltstående revisorbekreftelser, blant annet revisorbekreftelser etter aksjeloven, revisjon av mellombalanse, revisorbekreftelser etter krav fra offentlig myndighet og avtalte revisorbekreftelser til bruk overfor bankforbindelse e.l. Det kan benyttes både for revisjonsklienter og for andre klienter.

Engasjementsbrevet for rådgivningsoppdrag

Eksempelet er ment for bruk på ulike rådgivningsoppdrag. Det kan benyttes både for revisjonsklienter og for andre klienter. Eksempelet gir en ramme for å avklare hva revisor skal gjøre.

Ryddig med egen bekreftelse av enkeltstående oppdrag

De revisorbekreftelsene som skal avgis årlig/periodisk til revisjonsklienter, inkludert revisors underskrift på næringsoppgaven og kontrolloppstillingen, bør avtales i engasjementsbrevet for revisjonsoppdraget. Vi anbefaler imidlertid at enkeltstående oppdrag, både om revisorbekreftelser og ulike rådgivningstjenester, bekreftes med et eget engasjementsbrev. Det vil bidra til mer profesjonell dokumentasjon av vilkårene for andre oppdrag enn revisjon og sørge for skriftlighet og tydelig avklaring av hva revisor skal gjøre og ikke gjøre.

Ved utarbeidelsen av nye engasjementsbrev har vi dessuten vært opptatt av:

- Å benytte mulighetene i de internasjonale standardene til å kutte omtale av plikter mv. som følger av loven. Fokuser på oppdragsvilkår som det er et reelt behov for å avklare mellom partene
- Leservennlig utforming: Kort. Kun relevante vilkår. Enkelt språk. Balansert.
- Håndtere erstatningsrisiko på en fornuftig og bevisst måte

Ønsker innspill til revidert direktiv for ikke-finansiell rapportering

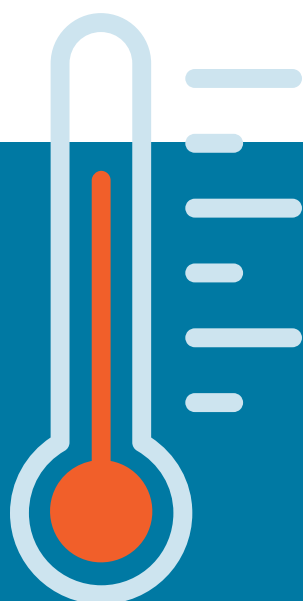
EU-kommisjonen skal revidere direktiv for ikke-finansiell rapportering (2014/95/EU) i løpet av 2020. Kommisjonen ber om innspill før 14. mai. Revisorforeningen vil levere innspill, ta kontakt dersom du har kommentarer eller spørsmål.

Endringer sykepenger

- Arbeidsgiverperioden for betaling av sykepenger knyttet til koronapandemien reduseres til tre dager.
- Selvstendig næringsdrivende og frilansere gis sykepenger fra dag tre av fraværet med samme dekningsgrad som etter gjeldende regler.

Endringer omsorgspenger

- Antall dager med omsorgspenger doubles.
- Arbeidsgiverperioden for betaling av omsorgspenger reduseres til tre dager.
- Det innføres en ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som innebærer utbetaling av omsorgspenger fra og med dag fire, etter samme regler som arbeidstakere og med samme dekningsgrad som for sykepenger for selvstendig næringsdrivende.

Bisnode – temperaturmåler

www.bisnode.no

	Siste måned	Nest siste måned	Endring i %	Sml. med 1 år tilbake	Endring
Konkurser	463	439	5,5 %	582	-20,4 %
Tvangsavviklinger	62	52	19,2 %	63	-1,6 %
Nyregistreringer	20 360	16 938	20,2 %	27 775	-26,7 %
Antall anmerkninger	1 870 052	1 843 378	1,4 %	1 741 601	7,4 %
- Personer m/anmerkninger	273 598	273 315	0,1 %	263 920	3,7 %
- Foretak m/anmerkninger	57 385	57 143	0,4 %	54 020	6,2 %

Siste måned = 20.2.-26.3 Nest siste måned = 22.1-19.2 1 år tilbake = 20.2.2019-26.3.2019

Kilde: Bisnode

Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforholdene, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Forutsetningen om fortsatt drift og revisors arbeid

Kategori: revisjon, korona, fortsatt drift

Spørsmål: Tiltakene som er gjort for å hindre spredning av koronaviruset, kan ha stor betydning for mange virksomheter, og kan påvirke foretakenes evne til fortsatt drift.

Hva bør jeg gjøre ved revisjon av årsregnskapet?

Svar: Revisors oppgaver og plikter ved vurderingen av enhetens evne til fortsatt drift følger av ISA 570 og innebærer å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for å konkludere på at bruk av forutsetningen er riktig, eller å konkludere på hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til virksomhetens evne til fortsatt drift.

I lys av koronautbruddet og tiltakene som gjennomføres nå, kan vi i denne situasjonen konkludere med at hendelser eller forhold er identifisert. Det følger da av ISA 570 punkt 16 hvilke ytterligere revisjonshandlinger som kreves av revisor.

Det forutsettes at dette blant annet omfatter å vurdere ledelsens planer og mulighet for tiltak for den aktuelle situasjonen, for eksempel:

- Inntektsbortfall
- Kostnadsreduksjoner for å sikre fortsatt drift
- Opprettholdelse av drift om flere ansatte blir syke ev. satt i karantene
- Likviditetssituasjonen, kan man gjøre opp sine forpliktelser etter hvert som de forfaller
- Er det tatt kontakt med kredittinstitusjoner for tilgang til likviditet/ endrende lånevilkår
- Opprettholdelse av drift om flere ansatte blir syke ev. satt i karantene
- Bør det gjennomføres permitteringer
- Stenge deler av driften
- Stenge hele driften midlertidig
- Utarbeide ulike scenarier

Revisor skal evaluere ledelsens vurdering av evne til fortsatt drift, og tidshorizonten skal normalt dekke 12 måneder fra balansedagen. Revisor skal også vurdere om ledelsens vurderinger omfatter all relevant informasjon som revisor har blitt kjent med som følge av revisjonen, herunder hendelser etter balansedagen.

Dersom revisor konkluderer med at ledelsens bruk av forutsetningen om fortsatt drift er riktig etter forholdene, men det foreligger en vesentlig usikkerhet, skal revisor, jf. ISA 580 punkt 19, fastslå om regnskapet presenterer usikkerheten på en riktig måte.

Revisjonsberetning og forutsetning om fortsatt drift

Kategori: revisjon, korona

Spørsmål: Flere virksomheter vi reviderer har som følge av tiltakene som er iverksatt rundt koronaviruset, fått usikkerhet av betydning ved vurdering av forutsetningen om fortsatt drift.

Alle de aktuelle foretakene er «små foretak», og det kreves da redegjørelse i note om usikkerheten. Vil dette også medføre at jeg må omtale usikkerheten om forutsetningen om fortsatt drift i et separat avsnitt i revisjonsberetningen?

Svar: Før avgivelsen av revisjonsberetningen, må revisor ha gjort det som er nødvendig for å følge opp at konsekvenser av koronavirusutbruddet er reflektert på riktig måte i årsregnskapet.

Konsekvenser for revisors beretning som følge av usikkerhet om fortsatt drift er regulert i ISA 570 punkt 21–24.

Dersom bruk av forutsetningen om fortsatt drift er riktig, men det foreligger vesentlig usikkerhet, skal dette være redegjort for i note, jf. regnskapsloven § 7-46. Dersom revisor finner at opplysningene i noten er tilstrekkelige,

skal det avgis umodifisert konklusjon og revisjonsberetningen skal inneholde et separat avsnitt med overskriften «Vesentlig usikkerhet knyttet til fortsatt drift».

I dette avsnittet skal det henvises til noten i regnskapet som gir opplysninger om forholdene og videre angi at disse forholdene indikerer at det foreligger en vesentlig usikkerhet som kan skape tvil av betydning om enhetens evne til fortsatt drift. Videre skal det anføres at revisors konklusjon ikke er modifisert som følge av forholdet. Se også eksempel P2 i Revisorforeningens eksempelsamling med revisjonsberetninger.

Dersom det ikke er gitt tilstrekkelige opplysninger om den vesentlige usikkerheten i regnskapet, skal revisor avgis en konklusjon med forbehold eller negativ konklusjon, jf. ISA 580 pkt. 23 og ISA 705.

Dersom regnskapet er utarbeidet på grunnlag av forutsetningen om fortsatt drift, men revisor er av den oppfatning at ledelsens bruk av forutsetningen om fortsatt drift ved utarbeidelsen av regnskapet ikke er riktig, skal revisor avgis en negativ konklusjon, jf. ISA 580 pkt. 21.

Foretaket skal ikke basere regnskapet på forutsetningen om fortsatt drift hvis det etter balansedagen vedtas en intensjon om å likvidere foretaket eller innstille driften, eller fortsatt drift ikke er et realistisk alternativ.

Usikkerhet om fortsatt drift oppstått etter balansedagen

Kategori: regnskap, korona

Spørsmål: Jeg er revisor for et mindre hotell. Det er sterkt berørt av tiltakene som er innført for å redusere mulig koronasmitte. Styret planlegger å ferdigstille årsregnskapet på et møte om få dager. Pr. i dag har de permittert 23 av 26 ansatte og holder midlertidig

stengt. Hvordan påvirker dette forutsetningen om fortsatt drift?

Svar: I vurderingen av forutsetningen om fortsatt drift, skal foretaket ta i betraktning informasjon om forhold oppstått både før og etter balansedagen.

Dette gjelder informasjon som blir kjent helt frem til dato for styrebehandlingen av årsregnskapet. Dette følger av NRS 3 punkt 6 og NRS 8 punkt 8.13.

Dersom det er usikkerhet om fortsatt drift, men forutsetningen om fortsatt drift legges til grunn, skal det opplyses om usikkerheten i note, jf. regnskapsloven § 7-46. Om forutsetningen legges til grunn, må selskapet redegjøre for den situasjonen selskapet er i.

Foretaket skal ikke basere regnskapet på forutsetningen om fortsatt drift dersom det etter balansedagen vedtas en intensjon om å likvidere foretaket eller innstille driften, eller at fortsatt drift ikke er et realistisk alternativ. I så fall skal det utarbeides et regnskap med henblikk på avvikling, se NRS 8 punkt 8.13.

Ny arvelov trer i kraft fra årsskiftet

Den nye arveloven trer i kraft fra 1. januar 2021.

I hovedsak videreføres gjeldende arveregler, men det er lagt vekt på at loven skal være mer moderne og brukervennlig og lettere å forstå både for profesjonelle aktører og for folk flest.

Den viktigste endringen er at den såkalte «pliktdelsarven» til hvert barn heves fra én million kroner til 15 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G), ca. 1,5 millioner kroner, men aldri mer enn tilsvarende barnets andel av to tredeler av det far eller mor etterlater seg. Det gjøres ikke endringer i barnebarns rett til arv. Ett år etter at den nye loven trer i kraft, vil den nye pliktdelsarven gjelde også når barnas arverett i testament er begrenset til den «gamle» pliktdelsarven på én million kroner.

Samtidig øker friheten til å bestemme over verdifulle gjenstander i testament. Om arvelater etterlater seg en eiendom som overstiger arvingens del av arven, kan arvelater i testament fastsette at arvingen skal arve eiendommen mot å betale boet den overstigende verdien.

Arveoppgjør som pågår før den nye loven trer i kraft, vil sluttføres etter dagens regler. Når den nye arveloven settes i kraft, oppheves arveloven fra 1972 og skifteloven fra 1930.

Lav mva-sats reduseres

Det er foreslått at lav sats mva reduseres fra 12 % til 8 %. Tidspunktet for når dette skal gjelde fra, er ikke avgjort ennå. Ordningen for nedsatt sats vil gjelde for persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, idrettsarrangementer, fornøylesparker og opplevelsessentre.

Nyttige nettsider om koronaviruset

I tillegg til informasjonen på revisorforeningen.no finner du nyttig informasjon relatert til koronaviruset blant annet på nettsidene som er omtalt nedenfor.

Koronavirus og skatt

Skatteetaten har nå publisert en egen side med opplysninger om tiltakspakker som er foreslått og vedtatt om de økonomiske konsekvensene av koronavirusutbruddet. Det betyr endringer i både satser, avgifter, sanksjoner og frister.

Les mer på: skatteetaten.no/tiltakspakker/

Informasjon fra NAV

Informasjon fra NAV i forbindelse med koronaviruset finnes på: www.nav.no/person/koronaveiviser

Her finnes blant annet informasjon om:

- Spørsmål og svar i forbindelse med koronaviruset
- Hvordan du kommer i kontakt med NAV nå
- Permitteringsregler og ev. rett til dagpenger?
- Omsorgsdager: Arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og frilansere kan bruke omsorgsdager
- Permitteringer – informasjon til arbeidsgivere
- Koronavirus – informasjon til selvstendig næringsdrivende og frilansere
- Koronavirus – vilkår om aktivitet for deg som mottar ytelser fra NAV
- Koronavirus og arbeidsmarkedstiltak

SAF-T regnskapsfil – utsettelse

Skattedirektoratet har fått spørsmål om hvordan Skatteetaten vil forholde seg til bokføringspliktige virksomheter som grunnet koronapandemien ikke rekker å bli klare til å produsere en SAF-T-regnskapsfil innen 10. april 2020. Skattedirektoratet har besluttet at det ikke er nødvendig å søke om dispensasjon dersom man blir forsinket grunnet koronapandemien.